

Dokumenttype	NOU 1991:17	Dokumentdato	1991-05-16
Tittel	Bedrifts- og kapitalbeskatningen. Beskatning av formue		
Utvalgsnavn	Gruppen for utredning av bedrifts- og kapitalbeskatningen		
Utvalgsleder	Aarbakke, Magnus		
Utgiver	Finans- og tolldepartementet		
Oppnevnt	1988-03-21	Sider	70
Kapittel	1 Innledning og sammendrag		

Gruppen for utredning av bedrifts- og kapitalbeskatningen la i NOU 1989:14 frem forslag til hovedtrekkene for en reform av bedrifts- og kapitalbeskatningen i Norge. I denne utredningen gjorde gruppen oppmerksom på at en ikke hadde utredet flere viktige spørsmål, og at en ønsket å komme tilbake med reformforslag på enkelte mer begrensede områder. En delutredning med forslag til prinsipper for inntektsbeskatning av aksjer, obligasjoner, valuta og enkelte finansielle instrumenter ble i november 1990 fremlagt som NOU 1990:27.

Finansdepartementet har dessuten bedt gruppen prioritere arbeidet med formuesskatten. Etter ønske fra Finansdepartementet legger gruppen frem sine forslag også på dette feltet i en egen delutredning. Med den knappe tidsfrist som gruppen har hatt til rådighet, har det ikke vært mulig å utrede formuesbeskatningen i detalj.

I kapittel 2 gir gruppen en oversikt over gjeldende regler for formuesbeskatning. Som bruttoformue regnes som hovedregel alt skattyter eier og som har omsetningsverdi. Det er imidlertid unntak fra denne hovedregel som stort sett er praktisk begrunnet. Hovedregelen for verdsettelse av formuesobjektene er at omsetningsverdien skal legges til grunn. I praksis verdsettes imidlertid mange av objektene annerledes enn det som er lovens forutsetning.

I kapittel 2 gir gruppen også en oversikt over endel skattestatistikk.

I kapittel 3 gjennomgås tidligere utredninger om formuesskatt. Gruppens synspunkter fra NOU 1989:14 er også gjengitt her. Det samme gjelder Regjeringen Syses vurderinger av formuesskatten i St.meld.nr.48 for 1989-90, og finanskomiteens merknader til denne (Innst.S.nr.5 for 1990-91).

I kapittel 4 gis en oversikt over formuesskatten i enkelte andre land. I utgangspunktet er en sammenligning over landegrensene vanskelig, særlig fordi formuesskattegrunnlaget og verdsettelsesprinsippene kan variere betydelig. Et annet moment er at landene legger ulik vekt på bruk av formuesskatt og eiendomsskatt og disse to skatteformene må derfor ses i sammenheng ved vurderingen. I prinsippet bør også formuesbeskatningen vurderes i sammenheng med inntektsbeskatningen idet det er den totale beskatningen av formue som er avgjørende.

I kapittel 5 drøftes beskatning av formue på et prinsipielt grunnlag. Gruppen understreker der at dersom en særskilt formuesskatt skal ha en samfunnsøkonomisk begrunnelse, er det en forutsetning at den utlignes på et annet grunnlag enn øvrige skatter og avgifter. Gruppens flertall konkluderer med at det på prinsipielt grunnlag kan være gode grunner for å opprettholde en formuesbeskatning i tillegg til inntektsbeskatning av kapital. Dersom skatt på formue skal ha gode effektivitets- og fordelingsvirkninger, er det imidlertid en forutsetning at de ulike formuesobjekter verdsettes på en mer konsekvent og nøytral måte enn tilfellet er i dag.

I kapittel 6 behandles hovedproblemene knyttet til dagens formuesskattesystem. Et hovedproblem er her de store ulikheter ved verdsettelsen av formuesobjektene, samt at enkelte formuesobjekter er unntatt fra skatteplikt. Slike forskjeller resulterer i ulik effektiv beskatning av formuen avhengig av hva slags formuesobjekt en har investert i. Det inkonsekvente skattegrunnlaget kombineres med høye formelle skattesatser. Dette kan gi sterke incitamentet til skattemessige tilpasninger for å redusere den effektive beskatningen. Gruppen behandler også 80-prosentregelen og dobbeltbeskatningen av aksjeselskaper og aksjonær

i dette kapitlet.

I kapittel 7 vurderer gruppen alternativer til dagens formuesbeskatning. Etter en samlet vurdering konkluderer et flertall av gruppens medlemmer med at de anbefaler en fortsatt formuesbeskatning av personlig formue. Dette forutsetter imidlertid vesentlige endringer i dagens formuesskattesystem. Ulikhetene i skattegrunnlaget må reduseres vesentlig, skattlegging av formue må gjennomføres mer konsekvent og skattesatsene må settes betydelig ned. Gruppens konkrete forslag behandles i kapittel 7.

Et av gruppens medlemmer konkluderer med at formuesbeskatningen av personer også bør oppheves, og at man i stedet bør øke satsen for beskatning av alminnelig inntekt.
